

УДК 330.341:339.94(5-11)

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ У КРАЇНАХ СХІДНОЇ АЗІЇ

*Макарчук К. О., викладач,
Гончаренко Н. І., к.е.н., доцент (ХНУ імені В. Н. Каразіна)*

Дана стаття присвячена дослідженню факторів впливу на розвиток міжнародного бізнесу країн Східної Азії. У роботі проведено детальний аналіз економічного стану розвитку Китаю, Японії, Республіки Корея та Монголії. Наведено макроекономічні показники країн Східної Азії у 2010-2014 рр. Надано обсяги надходжень ПІІ та визначено основні країни, які інвестують у країни Східної Азії. Досліджено галузеву структуру прямих іноземних інвестицій компаній країн Східної Азії у 2014 рр. Визначено за міжнародним рейтингом Doing Business 2016 та Doing Business 2015 місце країн Східної Азії, щодо легкості ведення бізнесу, тому що це один з основних факторів, що впливає на діяльність міжнародного бізнесу в країні.

Ключові слова: країни Східної Азії, міжнародний бізнес, компанії, прями іноземні інвестиції, фактори розвитку, економічний розвиток.

ФАКТОРЫ ВЛИЯНИЯ НА РАЗВИТИЕ МЕЖДУНАРОДНОГО БИЗНЕСА В СТРАНАХ ВОСТОЧНОЙ АЗИИ

*Макарчук Е. А., преподаватель,
Гончаренко Н. И., к.э.н., доцент (ХНУ имени В. Н. Каразина)*

Данная статья посвящена исследованию факторов влияния на развитие международного бизнеса стран Восточной Азии. В работе проведен детальный анализ экономического состояния развития Китая, Японии, Республики Корея и Монголии. Приведены макроэкономические показатели стран Восточной Азии в 2010-2014 гг. Рассмотрены объемы поступлений ПИИ и определены основные страны-инвесторы, которые инвестируют в страны Восточной Азии. Рассмотрено отраслевую структуру ПИИ компаний стран Восточной Азии в 2014 г. Определено с помощью международного рейтинга Doing Business 2016 и Doing Business 2015 место стран Восточной Азии по легкости ведения бизнеса, так как это один из основных факторов, влияющих на деятельность международного бизнеса в стране.

Ключевые слова: страны Восточной Азии, международный бизнес, компании, прямые иностранные инвестиции, факторы развития, экономическое развитие.

FACTORS OF INFLUENCE ON INTERNATIONAL BUSINESS DEVELOPMENT IN EAST ASIA

*Makarchyk K. A., lecturer,
Goncharenko N., PhD in Economics, Associate Professor of International
economic relations Department (KarazinKharkiv National Universit)*

International business development in East Asia countries has and continues to play an important role in the economic development of these countries. The creation of favorable business climate is very important these countries, such as assistance in economic situation, investment attractiveness in the context of globalization and transnationalization of the country, conditions and factors of running business, and the involvement of the country in the integration processes in the region.

East Asia countries such as China, North Korea, South Korea, Mongolia and Japan are mostly countries with relatively well-developed market economies and require international cooperation.

This article is devoted to the investigation of factors that influence the development of international business in East Asia countries. The economic situation of China, Japan, Republic of Korea and Mongolia is analyzed. Macroeconomic indexes of East Asia countries in 2010-2014 are given.

The volumes of FDI inflows are provided and the main countries that invest in East Asia countries are defined. The dynamics of sectoral structure of FDI companies in East Asia countries in 2012-2014 is analyzed. The place of East Asia countries regarding the easiness of doing business is determined according to the international rating Doing Business 2016 and Doing Business 2015, because it is one of the main factors that influence the activity of international business of any country.

Keywords: East Asia countries, international business, companies, FDI, factors of development, economic development.

Постановка проблеми. В останні роки країни Східної Азії, до яких входять Китай, КНДР, Республіка Корея, Монголія та Японія, в своїй більшості є країнами з доволі сильно розвинутою ринковою економікою.

Розвиток міжнародного бізнесу у країнах цього регіону за останні роки набув великого значення для розвитку їх економік. Досвід країн Східної Азії, переконує у тому, що динамізм позитивного розвитку національних економік країн значною мірою досягається завдяки проведенню ефективної політики розвитку міжнародного бізнесу та ТНК [1]. Вихід компаній на зовнішні ринки є важливим і вирішальним кроком, що обумовлює з'ясування і систематизацію факторів впливу на розвиток

міжнародного бізнесу у країнах Східної Азії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичне дослідження факторів впливу на розвиток міжнародного бізнесу були проведені у роботах вітчизняних та зарубіжних науковців, а саме М Пастей [1], Р. Гриффин [1], В. А Вергун [2], В. А Черненко [3], А. Рогач [4] та інших.

Дослідження успішного економічного розвитку країн з ринковою економікою, а саме Східної Азії обґрунтовують у своїх роботах такі науковці як: О. А. Довгаль, В.І. Сідоров, А.П. Голіков, А. С. Філіпенко та інші.

Виділення невирішених часин загальної проблеми. Незважаючи на існуючий інтерес щодо дослідження факторів впливу на розвиток

міжнародного бізнесу у країнах з доволі сильно розвинутою ринковою економікою, зокрема країн Східної Азії, залишаються недостатньо дослідженими.

Мета статті полягає у виявленні та дослідженні факторів впливу на розвиток міжнародного бізнесу у країнах Східної Азії.

Виклад основного матеріалу дослідження. Країни Східної Азії можна поділити на три групи:

-країни з розвинутими ринками (Китай, разом з автономними територіями Макао та Гонконг, Японія, Республіка Корея), для яких характерно активне включення в міжнародні економічні процеси, значна інвестиційна діяльність та наявність значного числа ТНК;

-країни з ринками, що формуються (Монголія) – це країна в східно-азійському регіоні, вона лише починає вбудовуватись у міжнародний економічний простір;

-країни з відсутньою ринковою економікою (КНДР), ця країна є закритою тоталітарною країною, де діяльність міжнародних компаній неможлива.

Таким чином, значний вплив на розвиток міжнародного бізнесу в регіоні здійснюють такі країни як Китай, Японія та Республіка Корея, які є не тільки регіональними, а й світовими економічними лідерами.

Можливо виділити наступні фактори впливу країн на міжнародний бізнес та ТНК:

- 1) економічна ситуація в країні;
- 2) інвестиційна привабливість країни в умовах глобалізації та транснаціоналізації країни;
- 3) умови та фактори ведення бізнесу в країні;
- 4) включеність країни в інтеграційні процеси в регіоні.

Однак, наведений вище перелік факторів впливу на розвиток міжнародного бізнесу не повний, можливо говорити, що на розвиток міжнародного бізнесу впливають і інші фактори (див. рис. 1), такі як фактори часу та

комунікацій, просторові фактори, фактори глобалізації, інституційні фактори, фактори розвитку національних економік, а також міжнародні та двосторонні угоди, існування інтеграційних блоків та об'єднань.

Розглянемо економічний стан розвитку країн Східної Азії та вплив на міжнародний бізнес, тому що наразі вони є одними з найпривабливіших в світі (табл. 1)

Китайська економіка пережила дивовижне зростання в останні кілька десятиліть, що дозволило їй стати другою за величиною економікою в світі. У 1978 році, коли Китай розпочав програму економічних реформ, країна посідала дев'яте місце за розміром номінального ВВП, який становив 214 млрд. дол. США [5]. В результаті ефективної економічної політики Китай за 35 років став економічним світовим лідером, з обсягом ВВП у розмірі 10,360 трлн. дол. США [6].

Згідно зі статистикою ВВП Японії з 2010 р. по 2012 р. збільшувався і склав 5,971 трлн. дол., але вже у 2014 р. в номінальному вираженні дорівнював 4,628 трлн. дол. [7]. Протягом останніх років роль Японії у розвитку світової економіки дещо ослабла, що особливо помітно на тлі стрімкого зростання економіки КНР і ряду інших країн, що розвиваються.

Економіка Республіки Корея (РК) була і залишається однією з найбільш швидкозростаючих з країн ОЕСР протягом останнього десятиліття та у 2014 р. демонструвала відносну стабільність, і ВВП країни за даними Банку Кореї був зафіксований на рівні 1,351 трлн. дол. Однак, уповільнення економічного зростання, що відбулось у 2011-2013 роках продемонструвало наявність значних структурних проблем, таких як високий рівень заборгованості домашніх господарств, відставання розвитку сектору послуг та недостатній розвиток малих та середніх підприємств. Основою економічної стратегії розвитку була так звана наздоганяюча стратегія, що

заснована на імпорті високих технологій та знань, які показали свою ефективність у високорозвинених країнах, з наступним

експортом високотехнологічної продукції виробленої великими транснаціональними корпораціями [5].

Рис. 1. Система факторів впливу на розвиток міжнародного бізнесу
[Джерело: розроблено автором]

Таблиця 1

Динаміка зміни ВВП країн Східної Азії, 2010-2014 рр.

Країни Східної Азії	2010	2011	2012	2013	2014
Китай					
-ВВП (трлн. дол.)	6,048	7,516	8,481	9,579	10,360
-ВВП на душу населення (тис. дол.)	4,510	5,579	6,264	7,040	7,574
Японія					
-ВВП (трлн. дол.)	5,509	5,939	5,971	4,873	4,628
-ВВП на душу населення (тис. дол.)	43 021	46 440	46 792	38270	36425
Республіка Корея					
-ВВП (трлн. дол.)	1,101	1,209	1,227	1,306	1,351
-ВВП на душу населення (тис. дол.)	22,286	24,281	24,543	26,004	26,795
Монголія					
-ВВП (млрд. дол.)	7,2	10,4	12,3	12,5	12,0
-ВВП на душу населення (тис. дол.)	2,608	3,737	4,329	4,353	4,096

Джерело: побудовано автором на основі даних [6, 7].

Поряд з тим, в Східній Азії є країна з ринком, що формується – це Монголія, яка є однією з найперспективніших в регіоні. ВВП країни 2013 р. сягнув показника 12,5 млрд. дол., але вже у

2014р. дещо знизився і склав 12,0 млрд. дол..

Розглянемо економічне зростання країн Східної Азії у період з 2010-2014 рр. (див. рис.2)

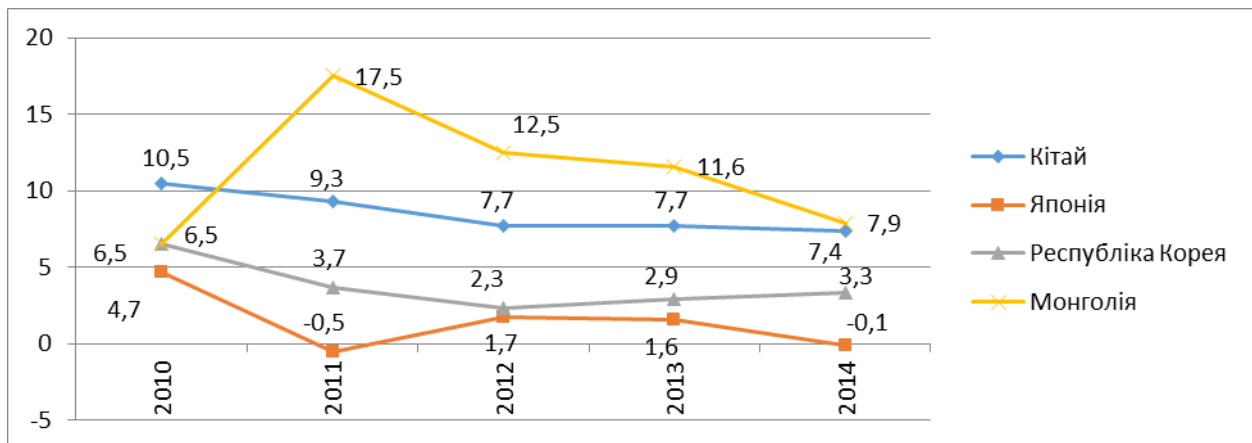

Рис. 2. Економічне зростання країн Східної Азії у 2010-2014 рр., (% за рік), [6, 7]

Проаналізувавши економічне зростання країн Східної Азії за 2000-2014 рр. можна зазначити, що значним лідером у 2011 р. була Монголія. Показник економічного зростання склав 17,5% на рік, але вже у 2014р. економічне зростання склало 7,9% на рік. У Китаї економічне

зростання починаючи з 2010 р. повільно зменшилось до 7,4 % у 2014 р. Треба зазначити, що економічне зростання Японії має значну кореляційну залежність від діяльності міжнародного бізнесу, що виробляє продукцію як в самій країні, так і інвестує в економіку. Саме інвестиції,

котрі були зроблені всередині країни, дозволили збільшити економічне зростання у 2012 р. до 1,7% на рік. Зменшення притоку інвестицій вплинуло на економічне зростання Японії у 2014 р. в наслідок чого, воно відмітилось з негативним показником -0,1%.

Показник економічного зростання Республіки Кореї у 2012 р. склав 2,3 %, але вже у 2014 р. дорівнював 3,3%.

Інвестиційна привабливість країни в умовах глобалізації та транснаціоналізації впливає на розвиток міжнародного бізнесу та ТНК.

Розглянемо щорічний приріст інвестицій у країни регіону Східної Азії за період з 2010-2014 рр. (див. рис. 3)

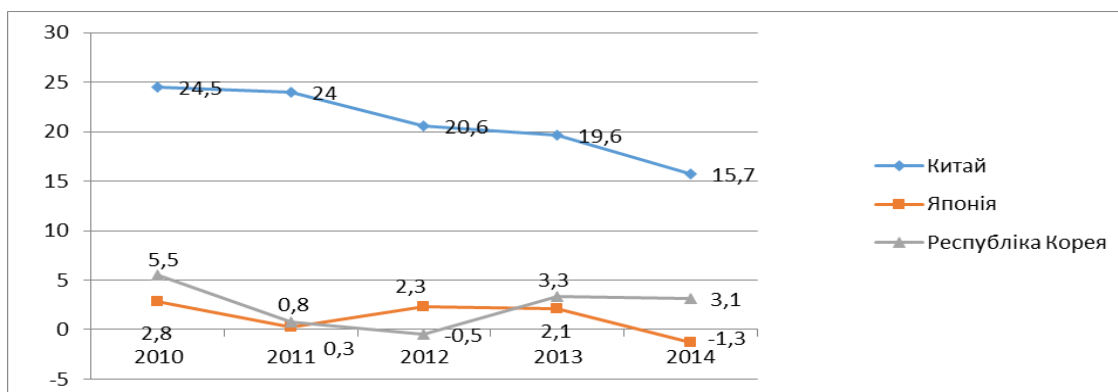

Рис. 3. Щорічний приріст інвестицій у країни Східної Азії за період 2010-2014 рр. (%), [6, 7]

Слід зазначити, що приріст інвестицій у Китай з 2010 р. повільно кожен рік зменшувався та у 2014 р. дорівнював 15,7 %. Для японської економіки характерно теж зменшення та у 2014 р. річний приріст відзначився показником -1,3%. Приріст інвестицій у Республіці Кореї у 2012 р. на рівні -0,5%, а вже у 2014 р. склав 3,1% [6, 7].

Згідно з даними Міністерства комерції КНР в 2014 р. китайські підприємці вклали прямі нефінансові інвестиції у розмірі 90,17 млрд. дол. (з приростом на 12,8%) у створення 5090 підприємств у 156 країнах і регіонах світу.

Пріоритетною формою зарубіжної інвестиційної активності стали операції злиття і поглинання, обсяги інвестування за кордон у формі злиттів і поглинань оцінювалися в 38,5 млрд. дол., що склало 37,2% від загального обсягу китайських зарубіжних інвестицій у 2014 р. [8].

Доцільно розглянути галузеву структуру ПІІ Китайських компаній у 2014 р. (рис. 4)

Проаналізувавши галузеву структуру прямих іноземних інвестицій Китайських компаній у 2014 р. можна відзначити, що найбільший обсяг припадає на сферу послуг і складає 69,5% від загального обсягу інвестицій. [6]. На другому місці у галузевій структурі знаходяться обробні галузі, на які припадає 30,5% від загального обсягу.

Обсяг інвестицій у азійські компанії становить у 2014 р. 35,39 млрд. дол., що на 12,55% менше ніж у 2013 році. Обсяг інвестицій у 2014 р. у компанії Північної Америки склав 43,854 млрд. дол., Західної Європи 25,523 млрд. дол., країн АСЕАН 20,367 млрд. дол., країни ЄС склали 24,59 млрд. дол. [7].

Галузева структура прямих іноземних інвестицій японських компаній у 2014 р. розподілялась наступним чином, найбільше у 2014 році японські компанії інвестували у виробничий сектор. Обсяг їх інвестицій склав 48,4 % від загального обсягу ПІІ (споживчих товарів – 16,6%, транспортне обладнання – 7,7%). На не

виробничі галузі припадає 51,6% від загального обсягу ПІІ, а саме: найбільш привабливими були галузь фінансів та страхування - 15,8%, оптово-роздрібна торгівля – 12,7% та інші [6]. (див. рис. 5)

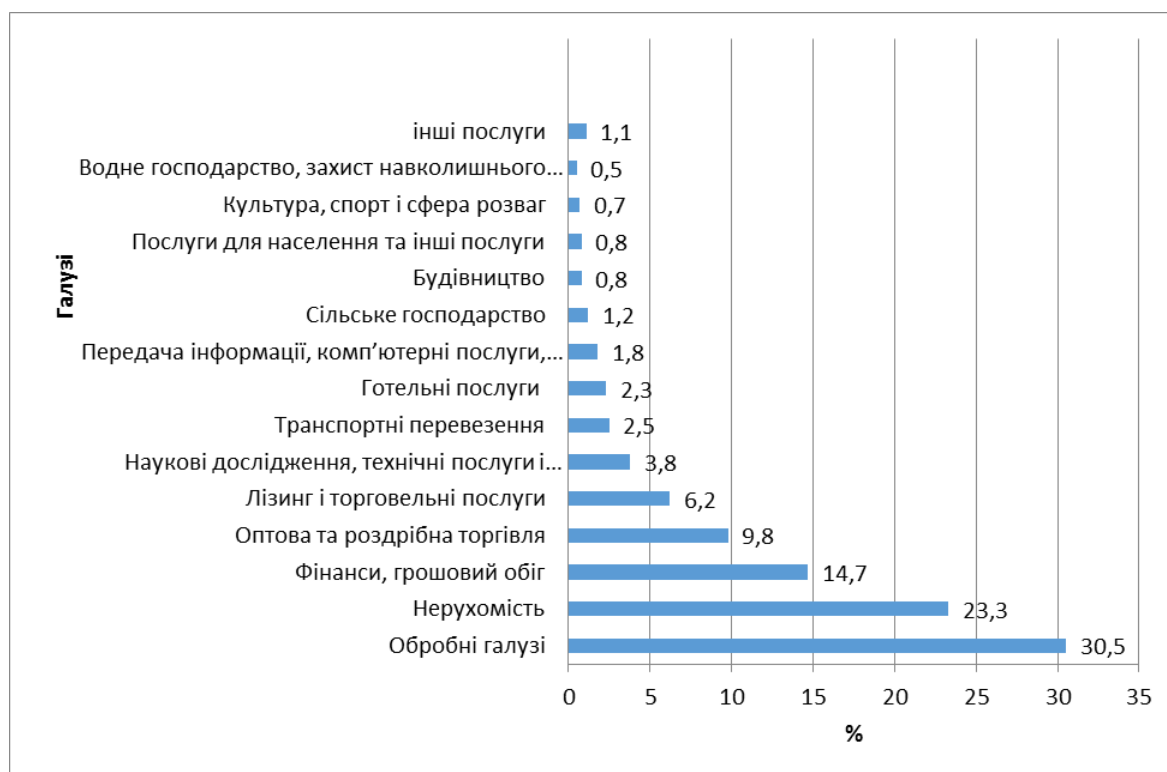

Рис.4. Галузева структура ПІІ Китайських компаній у 2014 р. [6, 9,10]

Рис. 5. Галузева структура ПІІ Японських компаній у 2014 р. [6, 9, 10]

Щодо інвестування в японські компанії, то можливо говорити про наявність цілого комплексу проблем, а саме: спостерігається значний відтік інвестицій з японської економіки. Основними інвесторами є компанії з Азії. Обсяг їх інвестицій склав у 2014 році 5,40 млрд. дол. коли у 2013 році даний показник був на рівні 867 млн. дол. Також досить активно інвестують компанії США, які у 2014 році значно збільшили свої капіталовкладення до 4,33 млрд. дол. у порівнянні з 2013 р. - 1,41 млрд. дол. Компанії Близького Сходу у 2014 році здійснювали інвестиції в японську економіку. Обсяг інвестицій з даного регіону склав 710 млн. дол. [6].

Японія, будучи членом СОТ і ОЕСР, не має можливості використовувати адміністративні методи підтримки національних експортерів, які порушують права країн-конкурентів. У зв'язку з цим в Японії ефективно діє багаторівнева система непрямой підтримки експорту у формі здійснюваного урядом комплексу заходів, що охоплюють питання фінансування, організаційно-технічного та інформаційного забезпечення, а також дипломатичної підтримки діяльності японських компаній на ринках зарубіжних країн. «Неринкові» об'єднання дипломатичних, фінансових та технологічних можливостей японського уряду і бізнесу є найважливішим системоутворюючим фактором, що дозволяє в кінцевому підсумку більш ефективно вирішувати питання, пов'язані з підтримкою зовнішньоекономічної діяльності японських компаній, у тому числі в галузі експорту товарів і послуг.

Важливе місце у розвитку зовнішньоекономічних зв'язків і підтримки експорту займає Японська Організація сприяння зовнішній торгівлі (ДЖЕТРО – Japan External Trade Organization), яка є некомерційною організацією і тісно пов'язана з урядом Японії. Організація виступає як координуюча ланка між Міністерством економіки, торгівлі і

промисловості та комерційними організаціями, в першу чергу, представниками малого та середнього бізнесу. Значне місце в діяльності ДЖЕТРО займає сприяння розвитку зовнішньоекономічних зв'язків малих і середніх підприємств Японії, а також периферійних районів країни [13].

Японський уряд в рамках так званої «економічної дипломатії» надає дипломатичну підтримку в питанні просування інтересів національних виробників на зарубіжні ринки. Зокрема, основним завданням дипломатії на цьому напрямку є зниження тарифних бар'єрів в країнах, які активно імпортують японську продукцію. З урахуванням відсутності зрушень у зниженні імпорتنих мит по лінії СОТ, Японія веде активну роботу з укладення регіональних і двосторонніх угод про створення зон вільної торгівлі (ЗВТ) і про економічне партнерство (Economic Partner ship Agreement - ЕРА) [13].

Щодо інвестиційної політики Республіки Корея, то вона характеризується експортом ПШ. Корейські компанії у 2014 році інвестували в компанії таких країн як США - 4,98 млрд. дол., Австралія - 2,28 млрд. дол., Нідерланди - 1,51 млрд. дол. Загалом в країні ОЕСР корейськими компаніями було інвестовано понад 12,15 млрд. дол., в країні Європи інвестиції склали 5,29 млрд. дол., у країні Азії 29 млрд. дол. [6].

Корейські компанії у 2014 році інвестували у виробничий сектор 11,037 млрд. дол., у сферу виробництва їжі 161,3 млн. дол., у текстильну промисловість 184,4 млн. дол., у хімічну промисловість 268,27 млн. дол., у виробництво металопродукції інвестовано більше ніж 1,1 млрд. дол. Також корейські інвестори активно інвестували у виробництво комп'ютерів та офісної техніки.

Основні інвестиції в економіку Республіки Корея в 2014 р. здійснюють країни ОЕСР, у 2014 році інвестиції склали 8,41 млрд. дол. компанії Японії близько

4,12 млрд. дол. та США 2,14 млрд. дол., Нідерландів 1,01 млрд. дол., Великої Британії 783млн. дол., Франції 421 млн. дол., Канади 231 млн. дол., країн Азії інвестували 5,9 млрд. дол. [6].

Галузева структура інвестицій в економіку Республіки Корея за галузями представлена на рис 6.

Рис. 6. Галузева структура ПІІ корейських компаній у 2014 р. [6, 9, 10]

На рис. 5 наглядно представлено приток ПІІ у галузі економіки Р. Кореї, де на сферу послуг доводиться 57,3% від загального обсягу ПІІ. У 2014 р. найбільше інвестували у сектор торгівлі та ремонту - 23,96%, послуги пов'язані з нерухомістю – 23,1%. Поряд з тим, ПІІ у виробничий сектор у 2014 р. склали 42,7% від загального обсягу, а саме: основні інвестиції виробничого сектору здійснюються в хімічну промисловість – 12,78%, фінансове посередництво – 9,47% та у автомобільну галузь – 9,2% [6].

Значне зростання економіки Монголії, поряд із значними природними багатствами даної країни, роблять економіку Монголії привабливою для ведення міжнародного бізнесу. За даними Банку Монголії на кінець 2014 року міжнародні компанії інвестували в монгольську економіку 16,692 млрд. дол., при тому, що монгольські компанії інвестували близько 354,8 млн. дол. [6].

Щодо структури прямих іноземних інвестицій за галузями, то найбільшу частку (54,3%) займають інвестиції в торгівлю та громадське харчування, також активно здійснюються інвестиції у легку промисловість (6,4%) та фінансовий сектор (7,8%) [6].

Одним з основних факторів, що впливає на діяльність міжнародного бізнесу в країні є місце країни в міжнародному рейтингу Doing Business. Рейтинг фіксує рівень бізнес-клімату у тій чи іншій країні і є одним із найавторитетніших джерел інформації щодо інвестиційної привабливості.

За даними рейтингу 2016 року Китай займає 84 місце з показником в 62,93 п.п. Рейтинг Китаю дещо зменшився у порівнянні з дослідженням 2015 р. де він посідав 90 місце.

Згідно з даними, зібраними міжнародними експертами для рейтингу Doing Business, початок бізнесу в Китаї потребує в середньому 11.00 процедур, що

займають в середньому 31,40 днів. Вартість реєстрації нового підприємства складає близько 0,70% від доходу на душу населення [11, 12]. Треба зазначити, що уряд Китаю робить досить багато, для того, щоб зробити країну більш привабливою для іноземних компаній та покращити умови роботи для міжнародного бізнесу, а саме : у 2013 році були зроблені кроки, які дозволили зменшити адміністративні бар'єри для малих та мікрокомпаній, вони були звільнені від сплати адміністративних зборів. У 2015 році були усунуті вимоги щодо мінімального розміру статутного капіталу компаній та обов'язкової перевірки компаній аудиторською фірмою. Таким чином, на тлі проблем з зовнішнім попитом, Китай намагається стимулювати внутрішнє споживання та залучати додаткові інвестиції.

За даними рейтингу Doing Business 2016 р. за легкістю ведення міжнародного бізнесу в Японії країна займає 34 місце при тому, що в аналогічному рейтингу 2015 року посідала 30 сходинку. Така зміна рейтингу не пов'язана з погіршенням умов ведення бізнесу в Японії, оскільки числове вираження легкості ведення бізнесу не змінилось і залишилось на рівні 74,72 п.п. Переміщення на 4 сходинки у рейтингу пов'язане з активізацією процесів спрощення процедур у інших країнах.

Відкриття бізнесу в Японії вимагає здійснення 8 процедур, та займає у середньому 10,2 дні. Реєстрація бізнесу досить дорого коштує, та потребує витрат у розмірі 7,5% від середнього доходу на душу населення. Мінімальний статутний капітал для компаній не встановлено [11, 12].

Серед країн Східної Азії, за рейтингом Doing Business 2016, Р. Корея займає 4 місце в світі, серед 189 країн, тому, що у країні створенні найбільш сприятливі умови для ведення бізнесу.

Початок бізнесу в Р. Кореї вимагає здійснення 3 процедур та займає в

середньому 4 дні. Реєстрація бізнесу вимагає значних затрат на рівні 14,5% від середнього доходу на душу населення [11, 12].

За рейтингом Doing Business 2016, Монголія займає 56 місце за легкістю ведення бізнесу. Реєстраційні процедури для початку бізнесу вимагають 5 кроків та займають 6 днів.

Висновки. Отже, можна стверджувати, що міжнародний бізнес в своєму розвитку залежить від впливу багатьох факторів, таких як фактор часу та комунікацій, просторові фактори, фактори глобалізації, маркетингові фактори та інші, однак найбільш суттєвий вплив на розвиток здійснює розвиток національних економік, як країн де знаходиться головні офіси компаній, так і країн-реципієнтів міжнародних компаній. Серед країн Східної Азії за рівнем економічного розвитку та розвитку ринкових відносин можливо виділити три групи країн, а саме, по-перше, країни з розвинутими ринками; по-друге, країни з ринками, що формуються; по-третє, країни з відсутньою ринковою економікою. Також треба зазначити, що саме східноазійські країни є драйверами розвитку всього азійського регіону, що безумовно впливає на розвиток міжнародного бізнесу.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гриффин Р. Международный бизнес./ Р. Гриффин, М. Пастей; 4-е изд. / Пер. с англ. под ред. А. Г. Медведева. – СПб.: Питер, 2006. — 1088 с.
2. Міжнародний бізнес : підручник. / за ред. проф. В. А. Вергуна. – К. : ВАДЕКС, 2014. – 810 с.
3. Международный бизнес : учебник. / под ред. д.э.н., проф. В. А. Черненко. – Санкт – Петербургский государственный университет сервиса и экономики, 2011. – 428 с.
4. Рогач О. Міжнародні інвестиції : Теорія та практика бізнесу

транснаціональних корпорацій : підручник / О. Рогач. – К. : Либідь, 2005. – 720 с.

5. Світова економіка : підручник / за ред. А. П. Голикова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 268 с.

6. Organization for economic cooperation and development [Electronic Resource]. - Режим доступу : https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=FDI_FLOW_PARTNER

7. Focus Economics Экономические прогнозы от ведущих экономистов [Electronic Resource]. - Режим доступу : <http://www.stats.gov.cn/english>

8. Министерство Коммерции Китайской народной республики [Электронный ресурс]. Режим доступу : <http://russian.mofcom.gov.cn/column/statistic.shtml>

9. Доклад о мировых инвестициях 2013 год: Конференция ЮНКТАД [Электронный ресурс]. - Режим доступу : http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2014_o

unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2014_o
[view_ru.pdf](http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2014_o)

10. Доклад о мировых инвестициях 2014 год : Конференция ЮНКТАД [Электронный ресурс]. - Режим доступа : http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2014_o
[view_ru.pdf](http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2014_o)

11. Доклад Группы мирового банка. Ведение бизнеса – 2016: оценка качества и эффективности регулирования [Электронный ресурс]. – Режим доступа : [http://Russian.Doingbusiness.org/\(global\)-reports/doing-business-2016](http://Russian.Doingbusiness.org/(global)-reports/doing-business-2016)

12. Доклад Группы мирового банка Ведение бизнеса – 2015: оценка качества и эффективности регулирования [Электронный ресурс] <http://russian.doingbusiness.org/reports/global-reports/doing-business-2015>

13. Jetro - Japan External Trade Organization [Electronic Resource]. – Режим доступа : <https://www.jetro.go.jp/en>

УДК 33:336

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

*Стешенко О. Д., к.е.н., доцент,
Маханько Т. О., магістр (УкрДУЗТ)*

У статті розглянуто теоретико-методологічні основи депозитної політики комерційного банку; визначено, що розробка депозитної політики полягає у визначенні пріоритетних напрямків розвитку та удосконалення банківської діяльності в процесі залучення й акумулювання ресурсів, розвитку депозитних операцій та підвищення їх ефективності. Запропоновано власне визначення депозитної політики комерційного банку, а саме: депозитна політика являє собою концепцію організації депозитних відносин, постановку завдань у частині залучення ресурсів, а також практичних заходів щодо її реалізації. Зроблено висновок, що депозитну політику можна трактувати за такими напрямками: за суттю – це стратегія і тактика банку в частині організації депозитного процесу; за діяльністю – це комплекс заходів, що має на меті забезпечення ліквідності банку; за оформленням – це документ, детальний план, керівництво до дії щодо залучення ресурсів. Зміст депозитної політики проявляється в забезпеченні стабільності і стійкості банківської установи, її рентабельності, ліквідності та надійності, а також адекватності її діяльності потребам клієнтів.